

FOTOGRAFÍA A CEGAS II

Encarna Lago

DIRECCIÓN PROYECTO

Ángeles Miguelez

ASESORA TÉCNICA

PROXECTO PARA DESENVOLVER NA REDE MUSEÍSTICA DE LUGO

Fotografía a Cegas, buscar outras realidades, entender a fotografía como unha ferramenta próxima, que pode utilizarse sen ollos, sen necesidade de ver o que se ten diante, senón buscando o que se sente ou se pensa, rebuscando para mostrar a inquietude que responda un reflexo persoal nun medio case hostil guiado pola luz, que permite dialogar co que está oculto.

Á fin e ao cabo ese é o principio básico de calquera medio de expresión, reflectir unha inquietude, buscar respostas dentro da capacidade comunicativa e expresiva e sementar o reflexo interior de cada individuo.

A Fotografía é quizais dentro das disciplinas artísticas a antítesis da cegueira, noutras linguaxes artísticas é común que persoas cegas atopen a súa vocación, fácil atopar un cego músico ou literato, cun oído e verbo altamente desenvolvido, un cego escultor ou pintor, guiado polo tacto e o relevo, e menos común pero non tan estraño é atopar a un fotógrafo cego.

Existen precedentes de resonancia internacional que demostran a capacidade de manexar o medio fotográfico na total escuridade, buscando na súa situación persoal un discurso que os identifique, son os exemplos de Evgen Bavcar ou Pete Eckert, fotógrafos

cegos que demostran coa súa obra outro modo de vivir e experimentar a fotografía, artistas que coa súa obra persoal penetráronse nun mundo descoñecido, atrevéndose a pintar un lenzo en negro con pinceles de luz.

A verdadeira grandeza desta experiencia de aproximación ao mundo visual a través da fotografía para unha persoa que descoñece as linguaxes visuales, xorde no momento de compartir unha imaxe, un cego pode realizar unha fotografía polos seus propios medios, sentir a calor e orientación do sol, oír e percibir distancias, falar e escoitar o instante, tocar, buscar e situar, en definitiva meditar unha imaxe, un instante que pretenda construír e recordade cos seus sentidos, recreando unha atmosfera persoal, o resultado final compártese e coméntase, non deixa de ser un traballo colaborativo onde un ofrece a súa obra e a súa experiencia persoal e a cambio outro responde prestando a súa visión e opinión, un intercambio que non queda tan só no papel fotográfico e convértese nunha obra que deixa de ser estrictamente visual e penétrase na expresión oral, onde ademais de compartir e reflectir unha imaxe analízase e extrae a parte cognitiva e sensible do instante, queda patente a intención orixinal e débátese a experiencia e o resultado desde ángulos varios.

A EXPRESIÓN NON VISUAL NA FOTOGRAFÍA

Taller 1 impartido por Iago Eireos

1_ Presentación do taller

Taller de iniciación á fotografía creativa e aproximación á construción da imaxe fotográfica por medio da comunicación non visual, experiencia e procesos cognoscitivos, xesto, tacto, oído e linguaxe.

2_ Etimoloxía dos termos escolleitos.: A fotografía, a imaxe, a luz, a expresión?

2.1_ Práctica de debuxo intuitivo sobre os termos escolleitos. O debuxo pode ser tanto figurativo como abstracto e ata con escritura.

3_ Teoría táctil

3.1_ Cámara escura. (esquema táctil)

3.2_ Cámara estenopeica. (esquema táctil)

Teoría para o exercicio:

3.3_ Luz e velocidade de obturación.

3.4_ Obturador / estenopo.

3.5_ Clases de cámaras.

3.6_ Negativo e dixital.

4_ Exercio práctico

DEBUXO DE LUZ, explicar o exercicio en relación ao anterior realizado en boceto e trasladar a experiencia para realizar un debuxo de luz.

O exercicio práctico ten a finalidade de atopar, a partir da xestualidade e o tacto, unha expresión captada pola luz que acompañará o movemento.

5_ Secuencia histórica da fotografía.

CREACIÓN AUDIOVISUAL PARA CEGOS

*Taller 2 impartido por Mario Fernández,
Josetxu Piñeiro e Henrique Lamas*

O taller consistirá en aproximar aos cegos unha ferramenta básica e de gran utilización pola maioría das persoas a día de hoxe: o vídeo.

Logo de coñecer e aprender o procedemento e a técnica fotográfica, o que este taller suscita é a creación audiovisual como extensión da fotografía.

O vídeo, ademais de facer un rexistro visual da contorna, aproxímanos ao mundo da ceguera e as súas sensacións por medio do son xa que este é instrumento crave para o invidente á hora de suscitarse o que para nós son imaxes, o son é a única guía que posúe para orientar o seu cámara e disparar ademais da axuda que lle pode ofrecer o guía.

O que o taller suscita ademais dunha experiencia audiovisual, é unha experimentación cun medio pouco común dentro do mundo dos invidentes.

Intentátese que aprendan formas de comunicación universais, a través dos distintos planos sonoros e visual.

O curso durase un día e estará dividido en dous bloques.

O primeiro consistirá en explicar a teoría do audiovisual, tales como composición de planos, a escala o movemento todo iso levado ao

campo sonoro, para que eles poidan asimilar estas ideas. Practicada deste primeiro bloque consistirá na realización de dous pequenos exercicios en que poñerán a proba o apreso.

O primeiro de familiarización coa cámara en que realizasen un autorretrato e o segundo de descrición dun lugar mediante os sons no que xa se entrase mais a fondo na teoría audiovisual.

O segundo bloque consistirá na expresión propia dos participantes en base á conceptualización propia das súas ideas.

O exercicio a realizar neste bloque trátase de crear unha peza audiovisual de carácter propio en individual, no que o invidente sexa capaz de expresarse de xeito persoal.

Ao final do día proxectásense as pezas creadas polos invidentes para que eles mesmos poidan sometelo a debate e poidan compartir os coñecementos adquiridos.

O obxectivo fundamental deste curso é que aprenda o uso da cámara e comprendan que é unha ferramenta válida para eles, podéndose expresar noutros niveis comunicativos. O material que se xere non vai ser sometido a ningún tipo de selección estética, xa que creemos que o valor estético é un engadido á experiencia audiovisual.

FOTOGRAFIA DENTRO A PERCEPCIÓN

*Taller 3 impartido por Toño de López
(Antonio López Losada)*

Non taller que me correspondería dirixir non pazo de Tor nesta nova convocatoria para falar e facer fotografía con invidentes, por segundo ano consecutivo, gustárame intentar traballar sobre fotografía dende dentro, dende as emocións, dende a percepción interior das imaxes. Xa non taller de 2012 fixera un acercamnete neste sentido e penso que insistir neste apartado é fundamental.

Non taller gustárame desenvolver principalmente todo ou que está detrás ou antes dá toma fotográfica, dentro dun contexto moi concreto como é ou que nos ocupa, fotografía feita por persoas invidentes, aínda que debemos ter en conta que, seguramente, non todos vos participantes non taller son invidentes ó 100%.

1_Desenvolver unha pequena clase teórica sobre ou que opinan algúns especialistas non tema dá visión e a fotografía.

2_Manter un coloquio entre vos invidentes participantes non taller, de tal forma que se podan marcar unhas pautas xerais sobre a fotografía feita por invidentes.

2.1_Como ve ou mundo un invidente, en canto ás imaxes que crea non seu interior

2.2_Cal é a necesidade que fai que queira mostralas, e xa que logo reproducir esas imaxes, non caso de querer facelo.

2.3_Partindo dá idea de que toda imaxe creativa, non caso dúas invidentes totais, parte dunha imaxe mental, sería interesante desenvolver este feito e ordenalo dalgún xeito para que esa imaxe estivera controlada á hora de reproducila.

3_Desenvolver un pequeno proxecto que consista en partir dunha idea ou imaxe mental creada polo alumno, despois de suscitar un tema que a el lle interese personalmente e tratando de ensinarlle por parte de nós, vos fotógrafos maneiras de mostrar esa imaxe de forma coherente e logo reproducila coa cámara, tratarase de construír unha foto dende ou pensamento, dende a percepción.

Material requirido para os talleres:

- Unha cámara por participante (preferiblemente unha cámara compacta dixital)
- Un ordenador
- Unha pantalla ou un proxector
- Uns cascos
- Uns altofalantes
- Linternas
- Material de debuxo

FOTOGRAFÍA DE RETRATO, OUTRA FORMA DE RETRATAR

*Taller 4 impartido por Xosé Reigosa
e Germán Limeres*

A fotografía para invidentes permíttelles descubrir novos mundos. non temos ningunha limitación e menos para facer fotografía”.

A finalidade da fotografía para non videntes é brindar ferramentas a persoas cegas e débiles visuales para comunicarse a través da arte, co propósito de mellorar o seu autoestima, independencia e seguridade, desenvolvendo así o seu potencial emocional, intelectual e creativo e a súa vez axudalas coa integración nos ámbitos social, educativo e laboral a través desta capacitación, así como sensibilizar á sociedade en xeral por medio de experiencias artísticas e sensoriais.

En todo isto o máis admirable non é que o invidente poida fotografar, si non que por medio das súas imaxes móstrennos o que pode ser a fotografía dun cego, é darnos conta de como nelas poden reflectir o seu estado de ánimo, comunicar un pensamento, provocar un sorriso, suscitar unha interrogante e ensinarlles algo a quen non estaban dispostos a crer.

Falar a foto

Como se pode ensinar a unha persoa invidente a fotografar? Falándolle?, establecendo un diálogo sobre a fotografía?. Así, o acto

fotográfico convértese nunha conversación.

Entre a persoa cega, que manexa a cámara, e o seu axudante que lle informa en todo momento da posición do suxeito que vai fotografar, a súa distancia, o espazo de ao redor, as condicións de luz, etc. Neste caso o invidente ten algunhas guías como o tacto (para tocar ao modelo) ou o oído (para enfocar), que lle axudan a orientarse e fanlle ser cada vez máis autónomo. E a persoa que lle acompaña pódelle ir informando a medida que avanza.

Temas a tratar:

- Manexo da cámara
- O Retrato en fotografía:
  - Técnicas e consellos
- Tipos de planos en retrato:
  - Plano xeneral
  - Plano tres cuartos
  - Plano medio
  - Plano medio curto
  - Primeiro plano
  - Primerísimo primeiro plano
  - Plano detalle

Orzamento:

- Tres talleres intensivos e materiais didácticos
(exceptuando cámaras)

Prezo por taller 300 €

Custo total dos catro talleres 1200 €

Documental e rexistro gráfico do taller

Fotografía a Cegas:

O proxecto documental a realizar constase nun rexistro dos tres talleres organizados pola rede museística.

O desenvolvemento do documental baseácese no transcurso dos tres talleres e na elaboración dunha peza audiovisual única.

Para a realización do documental usáense os seguintes medios:

2 operadores de cámara

2 cámaras dslr

trípodes

iluminación (2 butanitos, leds)

equipo de son

equipo de edición

equipo de deseño

transporte

2 estuches dvd

fotografiaacegas.wordpress.com
vimeo.com/redemuseistica

DEPUTACIÓN DE LUGO
VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA

Cultura e Turismo

REDE MUSEÍSTICA PROVINCIAL
MUSEO PROVINCIAL DE LUGO
MUSEO FORTALEZA SAN PAIO DE NARLA
MUSEO PROVINCIAL DO MAR
PAZO DE TOR